

HBV - HCV - HIV:
THREE DIFFERENT AND SERIOUS THREATS FOR EUROPEAN YOUNG PEOPLE.
A NETWORK TO STUDY AND TO FACE THESE CHALLENGES IN THE
PARTICIPATING COUNTRIES.

HEPATITAS B

KAS YRA VIRUSINIS HEPATITAS B?

Virusinis hepatitas B (toliau - VHB) – tai hepatito B viruso sukeltas kepenų uždegimas. Virusinis hepatitas B - užkrečiamoji (arba infekcinė) liga. Šios ligos sukėlėjas – hepatito B virusas pažeidžia kepenis, sukeldamas uždegimą, kuris gali progresuoti į kepenų cirozę ir pirminį kepenų vėžį.

Daugiau kaip trečdalis pasaulio gyventojų turi VHB infekcijos serologinių žymenų (t.y. turėjo sąlytį su virusu, bet pasveiko), o 350 milijonų yra lėtiniai VHB infekcijos nešiotojai. Lietuva priklauso vidutinio endemiškumo zonai – 80 tūkst. žmonių yra lėtiniai VHB infekcijos nešiotojai. Europoje kasmet VHB užsikrečia apie 1 milijonas žmonių. Užsikrėtus VHB, didžiausia viruso koncentracija nustatoma kraujyje, mažesnė kituose organizmo skysčiuose – spermoje, makšties išskyrose, žaizdos eksudate, seilėse, išmatose, tiesiosios žarnos gleivinėje ir kt. Imlumas virusiniam hepatitui B yra visuotinas, o tai reiškia, kad visi nepasiskiepiję nuo VHB asmenys, gali užsikrėsti šiuo virusu.

KAIP PLINTA VIRUSINIS HEPATITAS B?

Hepatito B virusas nustatomas beveik visuose užsikrėtusio žmogaus organizmo skysčiuose. Ypač pavojingas užsikrėtusio žmogaus kraujas ar kiti skysčiai su kraujo priemaiša, sperma, makšties išskyros. VHB kur kas lengviau užsikrėsti nei žmogaus imunodeficito virusu (ŽIV), nes jo infekcinės savybės šimtą kartų didesnės nei ŽIV.

VIRUSINIS HEPATITAS B PLINTA:

- Per visų rūšių (vaginalinius, oralinius, analinius) lytinius santykius.
- Per kraują: perpilant kraują ar jo produktus; per užkrėstas adatas, leidžiantis narkotikus į veną, atliekant tatuiruotes, veriant auskarus; naudojantis užsikrėtusio asmens dantų šepetėliu, skutimosi mašinėle, manikiūriniais reikmenimis.
- Iš motinos vaisiui – užsikrėtusi VHB motina gali perduoti virusą nėštumo ir gimdymo metu.

VHB negalima užsikrėsti čiaudint, kosint ar sveikinantis.

Labiausiai rizikuoja užsikrėsti VHB infekcija asmenys, turintys daug lytinių partnerių; vartojantys švirškčiamuosius narkotikus; medicinos darbuotojai, turintys sąlytį su krauju (laboratorių personalas, chirurgai, stomatologai, akupunktūros specialistai, greitosios medicinos pagalbos medikai); hemofilija sergantys asmenys ir hemodializuojami pacientai.

KOKIE YRA VIRUSINIO HEPATITO B SIMPTOMAI IR POŽYMAI?

50-60 proc. užsikrėtusiųjų VHB infekcija niekuo nesiskundžia ir jaučiasi gerai, tačiau, nežiūrint į tai, kad nėra jokių klinikinių simptomų, gali užkrėsti kitus. Klinikiniai simptomai dažniausiai pasireiškia praėjus 2-6 mėnesiams po užsikrėtimo. Kai liga pasireiškia kliniškai, simptomai yra nespecifiniai, juos sunku atskirti nuo kitų ligų. Dažniausi simptomai: didelis bendras silpnumas, sąnarių skausmas, apetito stoka, pykinimas, kartumas burnoje, karščiavimas, patamsėjęs šlapimas (alaus spalvos), skausmas ar diskomfortas dešinėje pašonėje, akių ir odos pageltimas. Užsikrėtus hepatito B virusu, dauguma ligonių pasveiksta savaime, tačiau apie 8-10 proc. suaugusiųjų suserga lėtiniu VHB arba lieka viruso nešiotojais. VHB nešiotojai dažniausiai neturi jokių nusiskundimų ir nejaučia ligos simptomų. Sergantys lėtiniu virusiniu hepatitu B ar hepatito B

HBV - HCV - HIV:
THREE DIFFERENT AND SERIOUS THREATS FOR EUROPEAN YOUNG PEOPLE.
A NETWORK TO STUDY AND TO FACE THESE CHALLENGES IN THE
PARTICIPATING COUNTRIES.

viruso nešiotojai turi būti stebimi ir konsultuojami gydytojo, būtina reguliariai atlikti kepenų funkcinius ir kitus tyrimus.

KAIP APSISAUGOTI NUO UŽSIKRĖTIMO VIRUSINIU HEPATITU B?

- Patikima apsaugos nuo VHB infekcijos priemonė yra vakcinacija (skiepai). Lietuvoje nuo 1998 metu pradėti skiepyti visi naujagimiai. Tyrimų duomenimis, įskiepijus pilną vakcinos kursą (trys dozės), užtikrinama apsauga mažiausiai 15 metų, o kai kuriais atvejais gali tęstis ir visą likusį gyvenimą.
- Lytinių santykių metu rekomenduojama naudoti prezervatyvus. • Nesinaudoti kitų asmenų skutimosi peiliukais, manikiūro, pedikiūro reikmenimis, dantų šepetuku ir kt.priemonėmis.
- Naudoti gumines pirštines, jei tenka liesti kraują, audinius, kraujuotus ar kitais biologiniais skysčiais suterštus tamponus, žaizdas ir kt.
- Nevartoti narkotinių medžiagų; jas vartojantiems nesidalyti adatomis, švirkštais ar kitomis švirkštimosi priemonėmis.
- Informuokite Jus gydančius gydytojus, jei esate užsikrėtę hepatito B virusu.

KAIP NUSTATYTI VIRUSINIO HEPATITO B INFEKCIJĄ?

Norint sužinoti, ar žmogus užsikrėtęs VHB infekcija, reikia atlikti kraujo tyrimą, kuriame ieškoti VHB serologinių žymenų.

VIRUSINIO HEPATITO B GYDYMAS

Virusinis hepatitas gydomas priešvirusiniais vaistais, kuriuos skiria gydytojas. Gydymas sudėtingas ir apie 40-50 proc. atvejų pasiekama neblogų gydymo rezultatų: virusas išnaikinamas arba jo koncentracija kraujyje sumažėja ir uždegimas kepenyse aprimsta.

KAIP TURI GYVENTI IR ELGTIS LIGONIAI, SERGANTYS LĖTINIU HEPATITU B?

Ligoniai turi vengti alkoholio ir narkotikų, nes tai skatina viruso dauginimąsi ir sunkina kepenų pažeidimą. Taip pat reikia atsargiai vartoti įvairius vaistus, nes pažeistų kepenų būklė gali pablogėti. Ypač atsargiai, tik pasitarus su gydytoju, reikėtų vartoti vaistus nuo sąnarių ligų, raminauosius, antibiotikus ir kt. Užsikrėtusieji VHB turi aptvarstyti savo žaizdas, kad kraujas nepatektų aplinkiniams. Negalima naudotis tais pačiais dantų šepetukais ir skutimosi įrankiais. Tokie asmenys negali būti kraujo, organų, spermos donorais.

Daugiau informacijos galite rasti
www.ulac.lt